Ñaareelu bataaxal bi Yàlla may Póol, mu bind ko waa Korent

1 Ci man Póol, ndawal Almasi Yeesu ci coo-
barey Yàlla, ci man la bataaxal bii bawoo, bawoo
itam ci Timote mbokk mi, ñeel mbooloom Yàlla
mi ci Korent, ak mboolem ñu sell ñi ci diiwaanu
Akayi gépp.
2 Aw yiw ak jàmm ñeel na leen, bawoo fa Yàlla
sunu Baay, ak Sang Yeesu Almasi.

Yàlla mooy dëfal xol yi

3 Cant ñeel na Yàlla sunu Baayu Sang Yeesu
Almasi, Baayu yërmande yi, Yàlla jiy dëfale nu
nekk,
4 moom mi nuy dëfal ci sunu jépp njàqare,
ngir noonu nu jote nun ci sunu bopp, ndëfalaay
lu nu dëfaloo fa Yàlla, nu man koo dëfale ñi
nekke mboolem xeeti njàqare.
5 Ndax kat coonoy Almasi, nu mu gëna yokkoo
ci sunu kaw, ndax li nu ko gëm, noonu itam la
ndëfalaay liy bawoo ci Almasi di yokkoo.
6 Su nu jaaree ci njàqare, seen ndëfalaay ak
seen jàmm lay doon. Sunu amee ndëfalaay
it, seen ndëfalaay lay doon, ngir coono yi nuy
dékku, ngeen man koo dékku, yeen itam.
7 Te itam am nanu yaakaar ci yeen bu baax.
Xam nanu ne ni ngeen bokke ak nun coono, ni
ngeen di bokke ak nun ndëfalaay.

8 Ndax kat, bokk yi, buggunu ngeen umple
njàqare, ji nu daj ci diiwaanu Asi. Daj nanu
coono bu jéggi dayo, te wees sunu kàttan, ba
yaakaaratunu woona dund sax.
9 Nun ci sunu wàllu bopp, jàppoon nanu ne
sunu àtteb dee moo taxaw. Waaye loolu tax
na nu bañatee yaakaar sunu bopp, xanaa di
yaakaar ci Yàlla, miy dekkal ñi dee.
10 Moo nu wallu ci googu dee gu naroona metti,
moo nuy walluwaat, te moom lanu yaakaar mu
wallooti nu.
11 Yeen itam, ni ngeen nu ciy jàpplee mooy
ngeen di nu ñaanal. Su ko defee yiw, wa nu ñu
bare ñaanal ba nu am ko, dina tax ñu bare biral
ag cant ci sunu mbir.

Póol biral na jëfinam ak mébétam

12 Li nuy damoo nag moo di seede bi nu sunu
xel mu dal seedeel, ne xol bu set ak jikko ju
dëggu ju bawoo fa Yàlla, mooy li nu doxale ci
àddina si, rawatina sunu digg ak yeen, te du lu
nu sunu xam-xamu nitu neen may, waaye yiwu
Yàlla moo nu ko may.
13 Bindunu leen leneen lu moy mbind moomu
ngeen jàng te man koo xam. May yaakaar nag
ne dingeen xam ba mokkal,
14 noonu ngeen xawa xame ne nun, man ngeen
noo damoo, te nun it, yeen la nuy damoo, keroog
bésu Sang Yeesu.

15 Kóolute gu ma amoon ci ni ngeen nuy
damoo moo tax ma naroona jëkka dikk ba ci
yeen, ngir seen yiw mana yaar,

16 ba bu ma jógee ci yeen, daldi jaareji dii-
waanu Maseduwan, bu ma jógee Maseduwan,
dikkaat ci yeen, ba ngeen yiwi ma, ma jëm Yude.
17 Ndax ñàkk pastéef laa mébéte moomu
mébét? Am ni nitu suuxu neen di mébéte rekk
laa topp bay xel-yaar, naan «waaw» te naan
«déet»?
18 Yàlla mi mata gëm de seere na ne kàddu gi
nu leen di wax du «waaw, déet,»
19 ndax Doomu Yàlla, Yeesu Almasi, mi nu biral
ci seen biir, man ak Silas* ak Timote, du kàddug
«waaw, déet;» «waaw» doŋŋ a nekk ci moom.
20 Ak li digey Yàlla di bare lépp, ci Almasi la
ay digeem di doone «waaw». Moo tax itam, ci
moom lanu naan Yàlla: «Amiin», ngir delloo ko
njukkal.
21 Te ki nuy saxal ci Almasi, nook yeen, moo
nu tabbe diwu pal gi, te moo di Yàlla.
22 Moo nu màndargaale xàmmikaayam, te
moo yeb dawalub Noo gu Sell gi ci sunu biir xol.
23 Man nag seedey Yàlla laa ciy sàkku, giñ naa
ko ci sama bakkan, bañ leena yokku naqar moo
tax délsiwuma Korent.
24 Du caageenu yilif seen ngëm nag, ndax ci
ngëm ngeen sax, waaye nook yeen ay liggéey,
ngir seen mbégte.

2

1 Man nag li ma dogu mooy lii: Du teg leen aw
naqar laay délsee ci yeen,
2 ndax su ma leen naqaralee, ana kuy seral
sama xol ku dul yeen ñi ma naqaral?

* **1:19** 1.19 Silas mooy Silwan ba tey.

3 Looloo taxoon ma binde noonu, ngir bu ma
dikkee, baña am naqar ci ñi ma waroona bégal.
Li ma wóor ci yeen ñépp moo di sama mbégte
mooy seen mbégte, yeen ñépp.
4 Ci biir njàqare, ak xol bu fees, ak rongooñ yu
bare laa leen bind. Binduma leen ngir naqaral
leen, waaye cofeel gu réy gi ma am ci yeen moo
tax.
5 Su nit tegee aw naqar, man naa ne du man
rekk la ko teg, waaye yeen ñépp la teg aw naqar,
mbaa boog ma ne ñenn ci yeen, ngir baña réyal
mbir mi lool.
6 Tiiñal, gi ko li ëpp ci mbooloo mi tiiñal, doy
na ko mbugal.
7 Kon kay xanaa ngeen jéggal ko, te dëfal ko,
ngir mu baña sóobu ci naqar wu ko ëpp doole.
8 Kon dama leen di ñaan, ngeen feddli seen
mbëggeel ci moom.
9 Leneen lu ma jublu woon ci bind leen, moo
di nattu leen ba xam, ndax dingeen dégg ndigal
ci lépp.
10 Ku ngeen jéggal ag tooñ, ma jéggal ko, man
itam. Man nag, su ma jéggalee, ndegam am naa
lu ma jéggale, yeena tax ma def ko, ci kanam
Almasi,
11 ngir Seytaane bañ noo nax, ndax ay pexeem,
umplewunu ko.

Póol jaaxle na, féex na

12 Ba ma àggee Torowas, ngir yégle fa xibaaru
jàmm bi ci Almasi, bunt ubbikul na ma ndax
Boroom bi.

13 Waaye sama xel dalul woon, ndax gisuma
woon sama mbokk, Tit. Teewul ma tàggtoo ak
ñoom, jëm diiwaanu Maseduwan.
14 Waaye cant ñeel na Yàlla*! Moom mi Almasi
tax mu di nu yóbbaale saa su nekk, ci njaab miy
fésal ndamam, te cuuraayal xam-xamam, nun
ñii la koy wasaaree fépp,
15 ndax kat nun nooy cuuraayal Almasi fa
Yàlla, ñeel ñi ci yoonu texe, ak ñi ci yoonu
sànkute.
16 Teewul muy ci ñii, xetu ndee gu jëme ci
ndee, te di ci ñee, xetu dund gu jëme ci dund.
Boobu sas nag, ana ku ko àttan?
17 Nun nag danoo melul ni ñu bare, ñiy julaa
kàddug Yàlla, waaye ci ndigalal Yàlla ak fi
kanam Yàlla la nuy waaree xol bu set, ci Almasi
mi nu gëm.

3

Póol a ngi layool sasub ndawam

1 Danuy tàmbaleetee seedeel sunu bopp ne
noo yelloo ngërëma? Am danoo soxla ni ñenn
nit ñi, ay bataaxal yu jëm ci yeen, mbaa mu
bawoo ci yeen, ngir seedeel nu ngërëm?
2 Sunu bataaxal kay, yeen la, te dees koo bind
ci sunu xol, ba ñépp xam ko, jàng ko.
3 Bir na ne bataaxalub Almasi bu jottlikoo ci
sunub liggéey, moom ngeen, te du daa lees ko

* **2:14** 2.14 Gannaaw ba Póol dajee ak Tit ba mu xamal ko ni waa Korent rafetloo bataaxalam ba mu doon jooye, loolu firndeel na ko ne Yàlla dëggal na sasu ndawam. Moo tax muy sàbbaal Yàlla ci woowu yiw. Seetal 7.5-16.

binde, waaye Noowug Yàlla jiy dund lees ko binde. Du ci àlluway doj lees ko rëdd, waaye ci àlluway xoli suux, lees ko rëdd.

4 Googu kóolute lanu am ci Yàlla ndax Almasi.
5 Du caageenu doyloo sunu manoorey bopp, ba yaakaar ne lenn man naa sottee ci sunu wàllu bopp, waaye sunu manoore ci Yàlla la jóge.
6 Moo nu may manoorey doon ay liggéeykati kóllëre gu bees gu ajuwul ci mbindum ndigali yoon, xanaa kóllëre gu aju ci Noo gi. Ndaxte mbindum ndigali yoon day rey, te Noo gi di dundloo.
7 Mbindum ndigali yoon wi, ci aw doj lees ko rëddoon, te Musaa moo sasoo woon liggéeyu yoon woowuy jëme ci ndee. Teewul muy liggéey bu làmboo ag leer gu doon lerxat ca kanam ga, ba bànni Israyil tële koo xool jàkk, doonte leer guy wéy la woon.
8 Waaye liggéeyu Noo gi, leer gu gënatee réy la làmboo.
9 Ndegam liggéey boobuy tege ab daan moo làmboo ag leer, kon liggéeyu Noo, giy maye njekk moo ko gënatee làmboo ag leer.
10 Soo ko xoolee noonu, leer ga woon, du woon sax ag leer, ci leer gii ko raw tey,
11 ndax ndegam liy wéy moo làmboo woon ag leer, astamaak li fi sax.

12 Gannaaw am nanu jooju yaakaar nag, fit wu réy lanuy deme,
13 te baña def ni Musaa ma daan muur kanam ga, ndax bànni Israyil bañ ne jàkk ci leer guy wéy, di giim, di giim ba jeex.

14 Waaye seenum xel a dërkiis. Ba tey jii, bu
ñuy jànge biir mbooloo, téereb kóllëre gu jëkk
gi, muuraay googoo fi des; murikuwul, ndax ci
Almasi lay deñe.
15 Waaw, ba tey jii kay, saa yu ñuy biral yoonu
Musaa, ag muuraay a ngi tege ci seen xol.
16 Waaye saa su nit waññikoo ci Boroom bi,
muuraay gi day muriku.
17 Boroom bi mooy Noo gi, te fu Noo gi nekk,
fa la nit di moome boppam.
18 Nun ñépp nag, kanam gu muriku lanuy
xoole niki cib seetu, leeru Boroom bi, ba tax nuy
soppiku, doon takkndeeram, tey làmboo leer guy
màgg, di gëna màgg. Looloo di liggéeyu Boroom
bi, moom miy Noo gi.

4

Njaqi bani kese yeb na ngëneeli alal

1 Ndegam boobu liggéey lanu sasoo, ci
yërmandey Yàlla, dunu yoqi.
2 Waaye danoo dàq jépp jëf ju gàccelu ju
nit di jëfe làq-làqal. Doxunu ag njublaŋ te
sopparñiwunu kàddug Yàlla. Liy dëgg kay lanuy
fésal, ba am kóoluteg ñépp, fi kanam Yàlla.
3 Sunu xibaaru jàmm nag, su muuroo, ñi nara
sànku la muurul.
4 Aji gëmadi ñooñu la Seytaane yàllay xarnu
bii gëlëmal seenum xel, ngir ñu baña gis
ceeñeeru xibaaru jàmm bu leeru Almasi, miy
melokaanu Yàlla.

5 Nun kat, du sunu bopp lanuy waare, waaye
li Yeesu Almasi dib Sang moom lanuy waare, te
nun ci sunu bopp nooy seeni jaam, ndax Yeesu.
6 Ndaxte Yàlla mi ne: «Na leer gi leere ci biir
lëndëm gi,» moo leeral sunu xol, ngir leeraangey
xam-xamu leeru Yàlla, te leeraange googu mooy
lerxat ci xar-kanamu Yeesu Almasi.
7 Nun nag nooy njaqi bani kese yi yeb jooju
alal, ngir mu bir ne manoore ju yéeme ji alal ji
làmboo, manoorey Yàllaa, waaye du sunu jos.
8 Nu nekk lees nuy tance, waaye deesu nu
nappaaje. Dinanu jaaxle, waaye dunu jàq.
9 Dees na nu bundxatal, waaye deesu nu wacc.
Dees na nu daaneel, waaye deesu nu jekkli.
10 Dee gi Yeesu dee woon, moom lanu àndal ci
sunu yaram, fu nu tollu, ngir dundug Yeesu itam
mana fése ci sunu yaram.
11 Saa su nekk, nun ñiy dund, ñu ngi nuy jébbal
ndee ndax Yeesu, ba tax dundu Yeesu it mana
fése ci sunuw suux wi jëm ndee.
12 Kon nag ndee mooy def liggéeyam ci nun,
ndund di def liggéeyam ci yeen.
13 Bindees na ne: «Damaa gëm, moo tax ma
wax*.» Nun it, wenn xeetu ngëm wi lanu am.
Danoo gëm, moo tax itam nuy wax.
14 Ndaxte xam nanu ne ki dekkal Sang Yeesu,
moo nuy dekkal itam, nook Yeesu, te moo nuy
yóbbu ba nu teewi, nook yeen, fa kanamam.
15 Loolu lépp yeena tax, ngir yiwu Yàlla lawa
law, ba cant gu ne gàññ tukkee ci ñi ëpp ci nit
ñi, ngir màggug Yàlla.

* **4:13** 4.13 Seetal ci *Sabóor* 116.10.

Yaakaar lanu saxoo

16 Moo tax dunu ñàkk yaakaar. Doonte sax
sunu bitib jëmm a ngi gën di bon, sunu jëmmu
biir moom, mu ngi yeeslu bés ak bés.
17 Sunu coono bu woyof bii ci àddina, ci
diggante bu gàtt nag, moo nuy jural teraanga ju
diisaay ba jéggi dayo, teraanga ju sax dàkk.
18 Moo waral xoolunu ci li bët mana gis, waaye
li bët dul gis, ci lanuy xool, ndax li bët mana gis
day wéy, waaye li bët dul gis moo sax ba fàww.

5

1 Xam nanu ne sunu yaram, sunu këru kaw
suuf gii di ab xayma, bu daanoo it, am taax lanu
am fa Yàlla, kër gu sax dàkk, gu loxol nit tabaxul.
2 Moo nu tax di onk ci biir xayma bii nu
nekk, ndax yàkkamtee soloo sunu dëkkuwaayu
asamaan, teg ko ci kaw bii nu jiital,
3 nde bu nu soloo noonu, dunu def yaramu
neen.
4 Noo ngi onk ndax diis, li feek nu ngeek sunuw
yaram, xayma bi nu soloo nii. Du summiku lanu
namm, waaye solu teg ko ci lanu namm, ngir li
jëm ndee, daldi suux ci biir ndund.
5 Googu muj ci boppam lanu Yàlla mooñe
woon, te Noo gi mu nu jox lanu ci dawalal.
6 Moo tax nu saxoo ñeme, te xam ne sunu
desagum biir kër, ci yaram wi, mooy sunu
desagum fu sore Sang bi,
7 ndax ngëm lanuy doxe, waaye doxewunu ab
gis-gis.
8 Kon ñeme lanu def, te li nu gënal di génn,
des bitib sunu yaramu tey, ngir dëkki ak Sang bi.

9 Kon nag, nu des biir kër gii, mbaa nu génn,
dëkki bitib kër gii, li nu xintewoo daal moo di nu
neex Sang bi.
10 Ndax kat, nun ñépp fàww nu taxawi fa jalub
àttekaayu Almasi, ngir ku nekk yooloo kemu jëf
ja mu jëfe yaramam, muy lu baax, mbaa lu bon.

Jubooleen ak Yàlla

11 Danoo xam lan mooy ragal Boroom bi nag,
te moo nu tax di wax lu gëmloo nit ñi. Yàlla
de ràññee na bu baax nooy kan. May yaakaar
ne yeen itam, ci seen biir xol, ràññee ngeen bu
baax nooy kan.
12 Seedeelatunu sunu bopp lu jar ngërëm de,
danu leen di may lu ngeen nu mana sagoo, ndax
ngeen am tontal ñi sagoowul li ci biir xol, xanaa
di sagoo am peeñ.
13 Ndegam danoo teqlikoo ak sunu sago, Yàlla
la ñeel. Su nu àndee ak sunu sago nag, yeen la
ñeel.
14 Ndaxte cofeelu Almasi daal moo nu jiite, nun
ñi ràññee lii: Gannaaw kenn moo deeyal ñépp,
kon ñépp a dee.
15 Te ki deeyal ñépp, daa deeyal ñépp ngir ñiy
dund bañatee dund ngir seen bopp, xanaa di
dund ngir ki leen deeyal, ba dekki.
16 Kon nag gannaaw-si-tey, ni nitu suuxu neen
di xoole moroomam, nun xooleetunu ko kenn.
Doonte ni nitu suuxu neen lanu xoole woon
Almasi, léegi xooleetunu ko noonu.
17 Kon bu nit ki bokkee ci Almasi, mbindeef mu
bees lay doon. La woon day wonni, li teew nag,
di lu yees.

18 Loolu lépp ci Yàlla la jóge, moom mi nu
jubale ak boppam ci Almasi, te moo nu sas, ngir
nuy waare juboo googu.
19 Loolu di firi ne ci Almasi la Yàlla jubale waa
àddina, ak jëmmu boppam, ba toppu leen seeni
tooñ, te moo nu dénk kàddug juboo gi.
20 Kon nag Almasi, noo diy ndawam, te ci nun
la Yàlla di wootee. Kon ci turu Almasi, danu leen
di ñaan: nanguleena juboo ak Yàlla.
21 Almasi mi masula bàkkaar, moom la Yàlla
sëf sunu bàkkaar, ngir nu mana ame ci moom
àtteb nit ñu jub fa Yàlla.

6

1 Nun ñi bokk ci liggéey bi nag, noo leen di
ñaan ngeen baña nangu yiwu Yàlla ci neen.
2 Ndaxte Yàlla moo ne:
«Jant ba mu jotee laa la nangul,
bésu mucc ba laa la wallu*.»
Te nag, tey jii la jantam jote; tey kat, la bésub
mucc.

Liggéeyal Yàlla ñàkkul aw tiis

3 Buggunu kenn sikk sunub liggéey, moo tax
buggunoo jëfe lenn luy doon tojaange ci kenn.
4 Ci lépp kay lanu bëgga seedeel sunu bopp, ne
noo yelloo ngërëm, te ay jawriñi Yàlla lanu, di ñu
muñ lu bare ci biir coono, aki mitit, aki njàqare;
5 ci ay dóor, ak néegi kaso, ci biir mbooloo yu
nu jógal, ci doñ-doñ ju metti, ak fanaanee xoole,
akub xiif;

* **6:2** 6.2 Seetal ci *Esayi* 49.8.

6 te nuy setal sunu dund, di ànd ak xam-xam,
ci biir muñ, akug mbaax, ci biir Noo gu Sell gi,
ak cofeel gu amul jinigal,
7 ci biir kàddug dëgg, ak kàttanu Yàlla; ci kaw
gànnaayi njubte yi ci sunu loxol ndijoor ak lu
càmmoñ;
8 ci biir teraanga, ak ci biir toskare; ci biiri
baatal, ak jëw yu rafet. Dees noo jàppe ay
mbubbookati dëgg, te nuy nit ñu dëggu;
9 jàppe nu ñu kenn xamul, te nuy ñu siiw;
jàppe nu ñuy waaja dee, te nuy dund; jàppe nu
ñu ñu wara mbugal, te bañ leena teg àtteb dee.
10 Dees noo jàppe boroomi tiis, te nu dëkke
mbég; jàppe nu ay néew-ji-doole, te nu woomal
ñu bare; jàppe nu ñu amul dara, te nu moom
lépp.
11 Yeen bokki Korent, wax nanu leen sunu biir
yépp, ubbil leen sunu xol.
12 Genn ñooru jógewul ci nun, waaye yeen
yeena nu ñooroo seen xol.
13 Léegi nag, yeen, feyleen nu bor bi boog, ma
wax ak yeen ni samay doom, ubbil-leen nu seen
xol!

Baleen bokkaale

14 Buleen lëkkoo ak gëmadikat ñi. Gan lëngoo
la njub ak ndëngte séq? Gan booloo la leer ak
lëndëm séq?
15 Gan juboo la Almasi ak Seytaane séq? Wan
wàll la gëmkat bi bokk ak gëmadikat bi?
16 Gan takktoo la kër Yàlla séq ak ay tuur?
Ndax kat, nun, nooy kër Yàlla jiy dund, te noonu
la ko Yàlla waxe ne:
«Maay dëkk ci seen biir, di dox ci seen biir,

di seen Yàlla, ñuy sama ñoñ[†].»
17 Kon nag:
«Nangeen génne ci seen biir, te teqlikoo ak
ñoom,»
la Boroom bi wax.
«Lu sobewu, buleen ko laal[‡].
Su boobaa, maa leen di dalal[§].
18 Maay doon seen baay,
ngeen di samay doom, góor, ak jigéen[*],»
la Boroom bi, Aji Man ji wax.

7

1 Gannaaw noo moom yii dige nag, soppe yi, nanu setal sunu bopp ci mboolem sobey yaram, ak ju xel, te nu matal sellnga ci ag ragal Yàlla.

Póol bége na tuubeelu waa Korent

2 Xajal-leen nu. Tooñunu kenn; lorunu kenn; naxunu kenn, lekkunu alalu kenn.
3 Du teg leen tooñ laay waxe lii, ndax wax naa ko ba noppi, yeena ngi ci sunu xol, ngir nu bokk dund, mbaa nu bokk dee.
4 Kóolute gu réy laa am ci yeen, te sag bi ma ame ci yeen réy na. Mbégte mu seral sama xol laa feese, te bànneex laa rembatle, ci biir sunu mboolem njàqare!
5 Ba nu àggee diiwaanu Maseduwan, sunuw yaram noppluwul, waaye daj nanu bépp coono: xeex ci biti, njàqare ci biir.
6 Teewul Yàlla miy seral xolu ñi xàddi, tànki Tit la serale sunu xol,

---

† **6:16** 6.16 Seetal ci *Sarxalkat yi* 26.12. ‡ **6:17** 6.17 Seetal ci *Esayi* 52.11. § **6:17** 6.17 Seetal ci *Esekiyel* 20.41. * **6:18** 6.18 Seetal ci *2.Samiyel* 7.14.

7 te du tànki Tit rekk la serale sunu xol, waaye
itam, seral ga Tit ne, moom ngeen serale woon
xolam. Yégal na nu seen nammeel gu réy, ak
seeni jooy, ak seen xéraange ci man, ba ma
gënatee bég.
8 Ndegam sax dama leena tegoon aw tiis
ndax bataaxal ba ma leen bind, réccootuma ko,
doonte réccu woon naa ko, ndax gis naa ne
bataaxal boobu teg na leen aw tiis, lu mu gàtt
gàtt.
9 Waaye tey bég naa, te du tiis wu ngeen tegoo
laay bége, waaye li leen tiis wi tuubloo, laay
bége, ndax woowu xeetu tiis la Yàlla namm ci
yeen, moo tax it yóbbewunu leen jenn loraange.
10 Ndaxte tiis wu Yàlla namm, ag tuubeel gu
jëme cig mucc lay jur, te loolu du tiis wees di
tiisoo. Waaye tiisu àddina, ndee lay jur.
11 Gisleen nag, seen tiis wi leen Yàlla teg ci
coobareem, li mu leen jural: gii farlute; gii
kàddug layoo gu ngeen yékkati, rawati; mii
mer mu war, rawati; gii ragal Yàlla rawati; gii
nammeel rawati; gii xéraange rawati; gii pastéef
ci yar ki tooñ rawati! Nu nekk ngeen setale seen
bopp wecc ci mbir moomu.
12 Kon nag su ma leen bindee, ki tooñ taxul,
ki ñu tooñ it taxul, waaye dama leena bind, ngir
farlute gi ngeen am ci nun, mana fés, fi kanam
Yàlla, ngeen gisal ko seen bopp.
13 Loolu seral na sunu xol. Te yemunu ci xol
bu sedd, waaye gënati nanoo bége mbégtem Tit,
mi ngeen dalal am xelam, yeen ñépp.
14 Dëgg la, damoo naa leen as lëf fi kanam Tit,
waaye gàcce fekku ma ci. Dëgg lanu leen masa

wax, waaye la nu leen doon damoo fa kanam Tit itam, noonu la mujje doon dëgg.
15 Te saa yu Tit xoolaatee ni ngeen dégge ndigal, yeen ñépp, ak wegeel gi ngeen ko dalale, ànd ceek ragal Yàlla bay lox, cofeelam ci yeen di gënatee yokku.
16 Bég naa, ndax wóolu naa leen ci lépp!

8

Yéwénleen
1 Gannaaw loolu bokk yi, danu leen di xamal li yiwu Yàlla maye ci biir mboolooy gëmkati diiwaanu Maseduwan.
2 Doonte jaar nañu ci nattub njàqare bu mag, seen mbégtee rembat ci seen biir ñàkk gu tar, ba géejal seenug tabe.
3 Seen kemu am-am lañu joxee, maa ko seede, lu wees seen am-am sax lañu joxee xol bu sedd.
4 Dañu noo ñaan, ba di nu tinu, ngir nu may leen, ñu def seen loxo ci ndimbalu jàpplante gi jëm ci gëmkat ñu sell ñi*.
5 Li nu séentu woon sax wees nañu ko, nde Sang bi lañu jëkka jébbal seen bopp, door noo jébbal seen bopp, te noonu la ko Yàlla bëgge.
6 Looloo tax nu soññ Tit, ngir noonee mu tàmbalee woon ci yeen, ndajalem ndimbal li, mu àggalee ko ci yeen.
7 Gannaaw nag yeena duunle ci lépp; muy ci wàllu ngëm, ak wàllu kàddu yu rafet, ak wàllu xam-xam, ak cawarte ci lépp, ak ci cofeel gu

* **8:4** 8.4 Seetal ci *Room* 15.26. Ndimbal loolu ca gëmkat ña néew-doole ca Yerusalem la jëmoon.

nu leen xiir, kon ndajalem ndimbal lii it, ngalla duunleleen ci.

8 Du ndigal lu ma leen jox, waaye njaxlafug yeneen gëmkat, moom laay natte seen xol, ngir xam nu seen cofeel dëggoo.

9 Xam ngeen kat sunu yiwu Boroom Yeesu Almasi, moom mi woomle woon, te yeena tax mu ñàkk, ngir woomale leen ag ñàkkam.

10 Ab xalaat laa am ci mbir mii, te mooy doon seen njariñ. Du jëf ji rekk ngeen jëkke woon, waaye yeena jëkkoona biral daaw, yéeney dimbali.

11 Kon nag léegi, mottlileen jëf ji. Noonu ngeen xére woon ci seen yéene, mottleeleen ko noonu ci seen kem am-am.

12 Ndax kat ab joxe, bu àndee ak yéene rekk, la boroom joxe bi amul, deesu ci natt lees koy nangul, waaye li mu am, ci lees koy nangul ab joxeem.

13 Du caageenu nag, teg leen coono, ngir teggil ñenn ñi, waaye ag tollale war na ci.

14 Tey jii seenug rembatle mooy faj soxlay ñeneen, ngir ëllëg, rembatley ñooña faj seeni soxla, yeen itam. Su ko defee ag tolloo am.

15 Noonu lañu binde ne: «Ki dajale lu bare ëpplewul, te ki dajale lu tuut ñàkkul†.»

Yónnentub Tit am na sabab

16 Cant ñeel na Yàlla, mi def ci xolu Tit, mu xér ci yeen ni ma xére ci yeen!

† **8:15** 8.15 Seetal ci *Mucc ga* 16.18.

17 Ba nu ñaanee Tit mu dikk ba ci yeen, nangul
na nu, waaye yemu ca, nde ci xéraangeem la
yebul boppam ne mooy dikk ba ci yeen.
18 Noo ko yebal, boole kook menn mbokk mu
mboolooy gëmkat ñépp gërëm, ndax liggéeyam
ci xibaaru Almasi bi muy xamle.
19 Rax ci dolli, mboolooy gëmkat ñi ñoo ko
tabb, ngir mu ànd ak nun, ba nu yóbbu ndimbal
li, muy teddngay Boroom bi ci boppam, te di
sunu firndey cawarte ci dimbalee.
20 Noonu lanu fàggoo, ndax kenn bañ noo sikk
ci ndimbal lu bare lii nu wara saytu.
21 Li nuy xinte moo di li baax ci kanam Boroom
bi, te baax ci kanam nit ñi itam.
22 Boole nañu leen itam ak sunu mbokk mu nu
nemmiku xéraangeem ay yooni yoon, ci fànn yu
bare, te mu gënatee xér bii yoon ndax kóolute
gu réy gu mu am ci yeen.
23 Su dee mbirum Tit, mooy sama wéttal, di ma
jàpple ci liggéey bi, ngir yeen. Sunu bokk, yi ànd
ak moom nag, ñooy ndawi mboolooy gëmkat ñi,
te ñooy teraangay Almasi.
24 Kon nag wonleen leen lu firndeel seen cofeel
ci ñoom, ak ci kanam mboolooy gëmkat ñi,
firndeel itam ne noo yey wóolu leen.

9

1 Ci mbirum ndimbal lu jëm ci ñu sell ñi, jarul
ma di leen bind,
2 ndax xam naa seen yéene ju réy, te moom
laay damoo ci kanam waa Maseduwan, naan

leen: «Daaw fekk na waa Akayi* noppi.» Te seen
xéraange jooju ngeen nekke xiirtal na ñu bare.
3 Maa yebal bokk yi, di yaakaar ngeen noppi ni
ma ko waxe woon, ngir la nu leen doon damoo
ci mbir mii, baña neen.
4 Lu ko moy bu niti Maseduwan dikkee, ànd
ak man, te fekkuleen noppi, kóolute googu sunu
gàcce lay doon, rawatina seen gos.
5 Moo tax ma noon naa soññ bokk yi, ñu jiitu
ma ci yeen, ba waajal ndimbal lu takku li ngeen
dige woon, ba mu noppi, te baña doon sompi
ŋott, xanaa di ndimbal lu duun.

Ku ji lu bare, góob lu bare

6 Lii rekk la: ji lu tuut, góob lu tuut; ji lu bare,
góob lu bare.
7 Kon na ku nekk joxe, ni mu ko waaje ci xolam,
te bañ koo tiisoo, bañ koo joxee ñàkk pexe, ndax
kiy joxee xol bu sedd, Yàlla sopp na ko,
8 te Yàlla man na leena baawaanal wépp yiw,
ba ngeen saxoo am lu leen doy ci lépp, ak koom
gu bare, ngir jépp jëf ju baax.
9 Noonu lañu binde ne:
«Mooy nàddil néew-doole yi,
te njekkam sax dàkk†.»
10 Te kiy jagleel beykat bi am jiwu, ak mburu mu
nit di dunde nag, kooku moo leen di jox jiwu mu
ne gàññ, te mooy ful seen meññeefum njekk.
11 Su ko defee ngeen woomle ci lépp, mana
yéwén ci wet gu nekk, ba seen jëf ji sottee ci nun,
mana jur cant gu bare, ñeel Yàlla.

---

* **9:2** 9.2 waa Akayi: Korent mooy péeyu diiwaanu Akayi. † **9:9** 9.9 Seetal ci *Sabóor* 112.9.

12 Ndax liggéey bi ndimbal lii laaj kat, yemul
rekk ci faj soxlay ñu sell ñi, waaye itam dina
baawaanal cant gu bare, ñeel Yàlla.
13 Liggéey bi ci ndimbal lii nag, nit ñi dinañu
natt soloom bu réy, bay sàbbaal Yàlla, ndax
ni ngeen firndeele ne déggal ngeen xibaaru
jàmm bu Almasi, ak ni ngeen yéwéne ci seen
jàpplante, jëme ci ñoom ak ci ñépp.
14 Cofeel gu réy nag lañu leen di ñaanale, ndax
yiw wi leen Yàlla géejal, yeen.
15 Cant ñeel na Yàlla ci mayam gu tiiñ aw
làmmiñ.

10

Póol tontu na ñi koy ŋàññ

1 Man Póol ci sama wàllu bopp nag, maa leen
di ñaaxe teeyug Almasi, akug lewetaayam, man
miy teew ci seen biir, di ab ragaleey, fi seen
kanam, te bu ma soree doŋŋ laa leen di ñemeey,
2 rikk buleen ma taxa teew, bay ñemee jëfe
kóolute, gi ma nara ñemee jëfe, ak ñenn ñi
xalaat ne ni nitu suuxu neen doŋŋ lanuy doxale.
3 Dëgg la, nitu suux lanu, waaye xeexewunu
ni nit di xeexe.
4 Ndaxte gànnaay, yi nuy xeexe du gànnaayi
suuxi neen, waaye da di gànnaay yu am fa Yàlla,
kàttanu daane ay tata. Te xalaatin yu jubul, noo
leen di daaneel,
5 mook lépp luy réy-réyloo ab taxawaayam, di
joŋante ak xam-xamu Yàlla, te nooy jàpp njaam
bépp xalaat, ngir déggal-loo ko Almasi.
6 Te keroog bu seen dégg ndigal matee, fas
nanu yéenee mbugal képp ku déggadi.

7 Xanaa ci melow biti doŋŋ ngeen di xool*! Su
amee ku mu wér péŋŋ, moom ci boppam ne ci
Almasi la bokk, na dellu jàpp moom ci boppam,
ne ndegam ci Almasi la bokk, nun itam, ci Almasi
lanu bokk.
8 Te doonuma am benn kersa, su ma ëppaloon
sax ci damoo sañ-sañ bi nu Boroom bi jox, te du
sañ-sañu sànk leen it, xanaa yokk seen ngëm.
9 Buggumaa mel ni ku leen di xëbale ay
bataaxal nag.
10 Ndaxte bataaxal yi kat lañu ne: «Dañoo
ñagas, te tàng, waaye bu teewee moom ci
boppam, da naan yàcc, te ay kàddoom xeebu.»
11 Lii nag, kiy waxe noonu, na ko xam: ni nu
mel ci kàddu ci sunuy bataaxal, bu nu wuutee,
noonu lanuy mel ci jëf, bu nu teewee.
12 Ñenn ci ñooñu di seedeel seen bopp ne ñoo
yelloo ngërëm nag, nun ñemewunoo boole sunu
bopp ak ñoom, mbaa nuy méngale sunu bopp
ak ñoom. Waaye ñoom dañoo amul xel, ndax
nattukaay bi ñuy nattoo, di ko méngalantee ci
seen biir, ñoom ñoo ko sàkkal seen bopp!
13 Nun, sunub damu dafa am kemu bu mu dul
wees. Sunu kemu moo di déndub tool bi nu Yàlla
sas, te ci biir tool bi lanu liggéeye, ba agsi ci yeen.
14 Moo tax weesunu sunu kemu sas, mbete
agsiwunu woon ba ci yeen. Waaye noo agsi ba ci
yeen, indil leen xibaaru jàmm bu Almasi.
15 Weesunu kemu, bay damu ci liggéeyu
ñeneen. Waaye am nanu yaakaar ne nu seen
ngëm gëna yokkoo, ni la sunuw sas di gëna
yokkoo, lépp ci biir kemu gi ñu nu àppal.

* **10:7** 10.7 Mbaa: Xool-leen jàkk mbir mi.

16 Su ko defee nu mana wees fa yeen, ba jàll yégleji xibaaru jàmm bi ca wàlla, te baña damoo lu ñeneen def ba noppi, ci seen biir sas.
17 Kuy damu daal, na damu ci Boroom bi†.
18 Ndax ki ñu naw mooy ki Boroom bi gërëm, waaye du ki gërëm boppam.

11

Póol wuute na ak ndawi naaféq yi

1 Céy bu ngeen ma muñaloon, ba ma dof-doflu tuuti! Muñal-leen ma rekk.
2 Maa leen di fiiree fiiraangey Yàlla ci boppam, ndax jenn jëkkër doŋŋ laa leen digool ab séy, te mooy Almasi mi ma leen namma jébbal, te fekk leen di janq bu set wecc.
3 Waaye na jaan ja naxe woon Awa, ca pexeem, ragal naa seenum xel yàqoo noonu, ba dëddu ngëm gu dëggu te set gu ngeen ŋoye woon ci Almasi.
4 Ndax kat gaaw ngeena xajoo lool, nit ku dikk, di leen waare meneen Yeesu mu nu waarewul, mbaa geneen noo gu ngeen jot te jotuleen ko woon, mbaa beneen xibaar bu ngeen dëggal, te mu wuute ak ba ngeen déggoon.
5 Moona ndaw yu màgga màgg yooyeey, foog naa ne duma seen cuune ci lenn.
6 Su ma dee ku xareñul ci wàllu wax it, du ci wàllu xam-xam, te nu nekk lanu leen wone loolu, ci bépp fànn.
7 Am boog damaa tooñ ca na ma toroxloo ngir darajaal leen, ndax la ma leen laajul ag pey, ba ma leen di àgge xibaaru jàmm bu Yàlla bi?

† **10:17** 10.17 Seetal ci *Yeremi* 9.23.

8 Yeneen mboolooy gëmkat de laa jëlal, nde
maa nangoo ag peyoor ca ñoom, ba man leena
liggéeyal, yeen, ci neen.
9 Te ba ma nekkee ci yeen te soxla dab
ma, wéeruwuma ci kenn ci yeen, ndax la ma
ñàkkoon, bokk ya jóge Maseduwan ñoo ma ko
indil. Fexe naa ba du lenn lu ma leen diisale, te
noonu laay saxoo.
10 Ak dëggu Almasi gi ci man, kàddug damu
googu, kenn du ma ko xañ, ci diiwaanu Akayi
gépp.
11 Lu tax? Ndax dama leena buggul? Yàlla xam
na ne «ahakay!»
12 Noonu may def rekk laay saxoo, ngir xañ aw
lay, ñiy wut aw lay wu ñu damoo, naan ñook nun
a yem kepp daraja.
13 Ñooñu ay ndawi caaxaan lañu, ay liggéeykat
yu njublaŋ yu mbubboo ndawi Almasi.
14 Te loolu jarula waaru, ndax Seytaane ci
boppam, malaakam leer lay mbubboo.
15 Kon bu ay ndawam itam di mbubboo ndawi
njub, du doon lu yéeme. Waaye seenug muj,
seeni jëf lay yemool.

Póol am na ay nattu ci biir yónnentam

16 Ma baamu ko, bu ma kenn jàppe ab dof,
mbaa boog, ngeen muñal ma ni ñuy muñale ab
dof, ba ma damu tuuti, man itam.
17 Li may wax nag, waxewuma ko ci ndigalal
Boroom bi, waaye taxawaayu dof laa koy waxe,
gannaaw mbirum damu la.
18 Ndegam ñu baree ngi damu ni niti suuxu
neen di damoo, naa damu, man itam.

19 Yeen boroom xel yi, yeenaka nangoo muñal
ay dof,
20 nde muñal ngeen ku leen jaamloo, muñal
ku leen lekk, muñal ku leen futti, muñal ku leen
jaay daraja, muñal ku leen talaata!
21 Ma waxe ko gàcce, mbete noo néew doole,
ba manunoo jëfe ak yeen noonu!

Ndaxam, ma wax waxi dof, lu waay ñemee
damoo, ñeme naa koo damoo, man it.
22 Xanaa ay Ebrë lañu? Ak man itam. Xanaa ci
xeetu Israyil lañu bokk? Ak man itam. Xanaa ay
sëti Ibraayma lañu? Ak man itam.
23 Xanaa ay surgay Almasi lañu? Naa ràkkaaju
nag, te ne maa leen ko gëna doon. Bu dee ci
liggéey yu metti, maa man fopp; bu dee ci fani
kaso, maa ëpple fopp; bu dee ci ay yar, maa
ëpple ay yooni yoon, te bare na lu ma riisu ndee,
ba raw leen:
24 ci Yawut yi lañu ma dóore juróomi yoon,
ñeent fukki kàccri yu yées benn.
25 Ñetti yoon lañu ma dóori yet, dóor may doj
benn yoon. Ñetti yoon laa dugg gaal, mu suux.
Fanaan naa, yendu naa biir xóotey géej.
26 Bare na lu ma tukki, ay aaytéef xaare ma
ay dex, xaare ma ay sàcc, xaare ma ay pexe
yu ma samaw xeet lalal, ak yu ma jaambur ñi
lalal. Ay aaytéef xaare na ma biir dëkk, xaare
ma biir màndiŋ, xaare ma biir géej, xaare ma ci
biir bokki taalibe yu ko mbubboo.
27 Doñ-doñ, akub coono ci la, te bare naa lu ma
fanaanee xoole. Xiif naa, mar naa, te bare na lu
ma ñàkk ab dund. Liw naa, rafle naa,

28 te gannaaw li ci des lépp sax, sama xintey
bés bu nekk a ngi fi, njàqare ji ma am ci
mboolooy gëmkat ñépp.
29 Ana ku ci néew doole, te taxul ma néew
doole, man it? Ana ku ñu ci bàkkaarloo, te
awma ci tiis wu taal ab xol?
30 Su damu waree de, samag néew doole laay
damoo.
31 Yàlla sunu Baayu Sang Yeesu, moom mi
yelloo cant ba fàww, xam na ne fenuma.
32 Ba ma nekkee Damaas, ga boroom dëkk ba di
jawriñu Buur Aretas, boroom dëkk baa santaane
ñu wattu buntu dëkk ba, ngir jàpp ma.
33 Waaye ca palanteeru tatay dëkk ba lañu ma
yoore cig dàmba, ba ci suuf. Noonu laa ko rëcce.

12

Póol am na am peeñu, akub nattu

1 Damu war na, moonte amul njariñ, waaye
naa jàll ba tey ci mbir yu ma Sang bi gisloo, ak
peeñu yu mu ma won.
2 Maa xam aw nitu Almasi, ba ñu ko yéegee
ba ñetteelu asamaan*, fukki at ak ñeent la
tey. Ndax aw yaramam lees ko yéegaale woon?
Xawma, ndax yéegaaleesu ko aw yaramam?
Xawma, Yàlla rekk a xam.
3 Xam naa ne nit kooku, ndegam yaramam
lees ko booleel, am booleesu ko ak yaramam?
Xawma, Yàlla rekk a xam,
4 Waaye yéegees na ko ba Àjjana, mu dégg fa
mbir mu waxuwul, te mayeesul nit mu tudd ko.

* **12:2** 12.2 Ci gis-gisu Yawut yi, ñetteelu asamaan moo gëna kawe.

5 Nit ku mel noonu laay damoo, waaye du sama
bopp laay damoo, xanaa ma damoo diggante yu
ma néewe doole.
6 Su ma nammoona damu it, du doon ag ndof,
ndax dëgg laay wax. Waaye damay moytoo
damu, ngir kenn bañ maa fooge lu wees li mu
gis, may def, ak li mu dégg, may wax.
7 Te it, waccalees na ma ndégu biir suux, mu
taxawe ndawal Seytaane, di ma mitital, ngir ma
baña bew ndax peeñu yu yéeme.
8 Mbir moomu, ñetti yoon laa ci ñaan Sang bi,
ngir mu sorele maak moom.
9 Mu ne ma: «Sama yiw doŋŋ nga soxla; sama
manoore, ci ag néew doole lay mate.» Kon kat
dinaa gëna bégati ci damoo diggante yu ma
néewe doole, ngir manoorey Almasi wàcc ci
sama kaw.
10 Looloo ma tax di bànneexu ci biir diggante
yu ma néewe doole, ak ci biiri saaga, ak ci biir
ag ñàkk, ak ci biir coono yu ñu may bundxatale,
ak ci biir njàqare yu ma dal ngir Almasi. Ndaxte
bu ma néewee doole, booba laa am kàttan.

Póol bëgg na waa Korent

11 Mujj naa dib dof nag, te yeena ma ko yóbbe,
nde gërëm maa leen waroon, ndax doonte duma
dara sax, ndaw yu màgga màgg yooyeey, duma
seen cuune ci lenn.
12 Firnde yiy màndargaal ndawal Almasi,
feeñalees na ko ci seen biir, lépp ci ag muñ gu
mat sëkk: firnde yeek kéemaan yeek jaloore yi.
13 Ci lan ngeen yéesle yeneen mboolooy
gëmkat ñi? Xanaa sama soxlay jëmmu bopp jii
ma leen wéerul. Kon baal-leen ma, maa tooñ!

14 Maa ngii di leen waaja ganesi ñetteel bi
yoon, te duma wéeru ci yeen. Wutsiwuma lu
ngeen am, yeen laa soxla. Ndaxte doom du
dencal waajuram, waaye waajur mooy dencal
doom.
15 Man nag xol bu sedd laa yeboo ci jaay
mboolem lu ma am, ba jaay sama dooley bopp
ngir seen jëmmi bopp. Xanaa duma leen ji gii
cofeel gu réy, di feyoo cofeel gu ko yées?
16 Xanaa dees na ne, man ci sama wàllu bopp
diisaluma leen moos, waaye samag njublaŋ laa
fexee ba nax leen?
17 Ndax am na kenn ku ma jëfandikoo, ci ñi
ma yebaloon ci yeen, ba lekkal leen lenn?
18 Maa soññ Tit, ngir mu seetsi leen, te maa
yebal mbokk moomu, boole kook moom. Ndax
Tit da leena lekkal? Xanaa du maak mooma bokk
menn mébét, ak wenn doxalin?
19 Mbaa fooguleen ne sunu bopp lanuy layal
nii fi seen kanam? Fi kanam Yàlla de lanu waxe,
ndax Almasi mi nu gëm, te lépp, soppe yi, seen
yokkute la ñeel.
20 Ragal naa, bu ma dikkee, fekke leen nu ma
neexul, yeen it, ngeen gise ma nu leen neexul.
Ragal naa ay réeroo ci seen biir ak kiñaan ak
mer mu ëpp, ak diiroo mbagg, ak waxi sos aki
jëw, ak réy-réylu, akug salfaañoo.
21 Ragal naa, bu ma dikkee, sama Yàlla ruslooti
ma ndax yeen, may tiisoo ñu bare ñu wéye seen
bàkkaar ya woon, te tuubuñu jëfi sobe ji, ak
powum séy mi, ak yàqute gu af, gi ñu nekke.

13

Ay kàdduy artoo aki tàggtoo ngi

1 Ñetteel bi yoon a ngii, bu ma leen di ganesi.
«Ci kàddug ñaari seede ba ñett nag la àtteb
mépp mbir di wére*.»
2 La ma waxoon ba noppi ca sama ñaareelu
ngan, tey bi ma wuutee, moom laay baamtu,
artoo ko ñi jëkkoona bàkkaar, ak ñi ci des ñépp:
su ma délsee, duma ñéeblu kenn,
3 gannaaw yeenay wut lu firndeel ne ci man la
Almasi di waxe ak yeen, te moom néewul kàttan,
diggam ak yeen, waaye ku manoorewu la ci seen
biir.
4 Cig néew doole lees ko daaje ci bant ba rey
ko, waaye tey ci manoorey Yàlla lay dunde. Nun
itam sunug bokk ci Almasi moo tax nu néew
doole, waaye ci manoorey Yàlla lanuy bokk ak
moom di dund, bu nuy jëflante ak yeen.

5 Xoolaatleen seen bopp, ba xam ndax yeena
ngi ci yoonu ngëm wi. Nattleen seen bopp,
xanaa xam ngeen ne Yeesu Almasee ngi ci yeen?
Ndegam du seen gëmadi, la natt ba firndeel!
6 May yaakaar nag ne nun, dingeen xam ne
firndeel nanu sunu taxawaay.
7 Teewul nuy ñaan Yàlla, ngeen baña def dara
lu bon, te ñaanunu loolu am, ngir nu man
koo firndeele sunu taxawaay, waaye bu sunub
taxawaay doonul woon lu firndewu itam, sunu
yéene mooy ngeen di def lu baax.
8 Ndax kat manunoo def dara ba sot liy dëgg,
manunu lu dul liggéeyal liy dëgg.

---

* **13:1** 13.1 Seetal ci *Baamtug Yoon wi* 19.15.

9 Bu nu néewee doole, te ngeen am doole, bég
nanu. Lii itam, nu ngi koy ñaan, te mooy ngeen
yokku ba mat sëkk.
10 Looloo tax ma bind leen lii bala maa dikk, ba
buma dikkee, du jar may mettil ni may jëflante
ak yeen, ci kaw sañ-sañ bi ma Boroom bi jox.
Ndax kat sañ-sañ bi, yokke moo ko taxa jóg,
waaye deesu ko yàqe.
11 Ma tëje fii nag, bokk yi, bégleen, yokkuleen
ba mat sëkk, ñaaxanteleen, mànkooleen te
jàmmoo. Su ko defee Yàlla miy Yàllay cofeel ak
jàmm mooyànd ak yeen.
12 Saafoonteeleen fóonante yu sell. Ñu sell
ñépp a ngi leen di nuyu.
13 Sunu yiwu Sang Yeesu Almasi nag, ak cofeelu
Yàlla, ak bennoo geek Noo gu Sell gi, yal nañu
bokk ànd ak yeen ñépp.

Kàddug Yàlla gi
Wolof Bible 2020 revision.
La bible en wolof; revision 2020

copyright © 2010, 2020 La Mission Baptiste du Sénégal

Language: Wolof

Dialect: Regional Wolof

Translation by: La MBS

For complete copyright statement, please see http://sng.al/copyright
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-07-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2024 from source files dated 23 Jul 2020
eb088fb7-76e3-5c5f-ab35-a0da6cd8fd40